

Evaluation of Professional Skills of Physical Education Teachers by Deaf Students

Mahmut AÇAK

İnönü University

Abstract:

In this study, hearing impaired students include assessment of vocational skills by hearing-impaired students of sports competitions to prepare physical education teachers. This work; between 2013-2014 academic year Turkey Deaf Sports Championship was conducted with 142 students participating in the Championship. The championship football teams participating in the event is limited to the volleyball and basketball branches. This work be developed for the Hearing Impaired Athletes and Coaches AÇak and Karademir Rating Scale was used. Sample frequency and percentage calculation was made in order to determine the distribution of the demographic variables. The scores obtained from the scale to assess the level of differentiation depending on the argument; multiple comparisons with dual independent t-test comparisons were tested using one-way analysis of variance. Difference LSD and Scheffe test aimed at finding the source of the difference in the situation were applied. Failing to understand the scale consisting of 12 questions was asked questions by 66.2% and sign language students answer was received. Who knows sign language was observed that measured positive than the coach. Multiplied by the number of coaches of athletes seems to be more positive assessment coach. The research group of the variable disability, age and the analysis made by the training has been found to be statistically significant variables. The more positive evaluation of basketball athletes to coach football players appear to be less satisfied. We can say this as a reason not to be satisfied with basketball due to the lack of communication in sign language because they know the vast majority of coaches.

Keywords: *Deaf Athletes, Coach, Team Sports, Deaf Sports Games*

İnönü University
Journal of the Faculty of Education
Vol 17, No 2, 2016
pp. 169-180
DOI: 10.17679/iuefd.17295404

Received : 29.01.2016
Revision1 : 29.04.2016
Accepted : 23.05.2016

Suggested Citation

Açak, M. (2016). Evaluation of Professional Skills of Physical Education Teachers by Deaf Students, *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 17(2), 169-180. DOI: 10.17679/iuefd.17295404

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Basically, when the term "deaf" is used, people who are deaf and hard of hearing are referred. Generally, the deaf are defined as socially underdeveloped because of their lack of communication skills. Because of their inabilities of social communication, their interaction with their families, teachers and trainers are also limited.

Participating in sports activities is very important among the deaf community. This benefits the participants not just physically but also personally. For many deaf adults, participating in a sports activity is an important way to socialize. The majority of the trainers working with the deaf athletes participating in national or international sports activities, and the referees in these contests are normal people.

Athletes expect their trainers to do their best in organizing entertainments, field trips, free time activities, and provide the equipment for the sporting events, choosing room-mates in organizations like preparation camps or tournaments. These are very important issues especially in sports organizations involving deaf athletes.

The organization this study was conducted was an annual organization. All deaf schools in Turkey participate in it gathering in a city and compete with each other. Almost everybody working in sports organizations for the deaf are deaf as well. However, the trainers and physical education teachers training the teams participating in hearing impaired organizations consist of normally hearing people.

In this conservative community, it is known that the majority of the trainers are criticized and evaluated by the athletes. And herein, this study is done in order to know and analyze how this silent majority evaluates their trainers.

Method

This study was conducted on 142 male students who were a part of the Turkish Championship for the Deaf held in 2013-2014 school year, and who voluntarily participated in the study. It was limited with the team sports branches including football, volleyball and basketball. In this study, "Trainer Evaluation Scale For Deaf Athletes" developed by Aak and Karademir (2011) was used. The second part consists of a total 12 questions and 3 sub-dimensions. The first dimension consists of 4 questions that measure the technical aspects of the trainer. The second consists of 4 questions that measure the trainer's attitude before the match, during and after the match. The third dimension consists of 4 questions that evaluate the social aspects of the trainer. Analysis of data In the study, the data that was obtained from 142 athletes participating in team sports, via surveys, were transformed into statistical analysis below by using SPSS (17.0) program: 1. In order to show the distribution of the sample regarding to the demographic variables, frequency and percent calculations were done. 2. In order to evaluate the differentiation level of points taken from the scale, depending on independent variables; dual comparisons were done with interdependent samples t-tests and multi comparisons were done with one way analysis of variance (ANOVA). In the event of a difference, to find the source, LSD and Scheffe tests were applied. Statistical significance level was taken as (α), and the level of significance was taken as $p < 0.05$.

Results

While 69.01% of the athletes did communicate with their trainers using sign language, 21.08% read lips, and 9.91% used translators. Because 66.2% of the participants couldn't read and understand the scale, the questions were asked using sign language. It is rather thought provoking that even though the athletes were students having academic training, 66.2% of them couldn't read the scale. This shows us that there are some deficiencies regarding how we evaluate or even know hearing impaired people. It's been understood that all trainers were trained by normal trainers, and 76.06% of these can communicate with athletes using sign language. It's been found out that hearing impaired students who know sign language have a more positive assessment of their trainers. In the analysis based on the educational status of the study group, as the education level has risen in matches and in social terms, trainer satisfaction was also higher. However, in the analysis done based on the disability type and age variable, inter group differences in all three sub-dimensions have been understood to be statistically insignificant. In the analysis of the study group based on the sports branch, it has been statistically significant. In each 3 sub-dimensions, it's been seen that the evaluation for the football athletes of their trainers are more on the positive side, and for basketball athletes, it is rather on the negative side. We can possibly say that this dissatisfaction of basketball athletes regarding

their trainers is because of a lack of communication, as the majority of basketball coaches have no knowledge of sign language.

İşitme Engelli Öğrencilerin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Becerilerine İlişkin Değerlendirmeleri

Mahmut AÇAK

Inönü Üniversitesi

Öz

Bu çalışmada, işitme engelli öğrencileri sportif yarışmalara hazırlayan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki becerilerinin işitme engelli öğrenciler tarafından değerlendirilmelerini içermektedir. Bu çalışma; 2013-2014 eğitim öğretim yılında İşitme Engelliler Arası Türkiye Spor Birinciliği Şampiyonasına katılan 142 öğrenciyle yapılmıştır. Şampiyonaya takım halinde katılan futbol, voleybol ve basketbol branşları ile sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada AÇAK ve Karademir tarafından geliştirilen İşitme Engelli Sporcular İçin Antrenör Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Örneklemin demografik değişkenlerine göre dağılımını ortaya koymak amacıyla frekans ve yüzdeler hesaplamalar yapılmıştır. Ölçekten alınan puanların, bağımsız değişkenlere bağlı farklılaşma düzeyini değerlendirmek için; ikili karşılaştırmalar independent t-testi ile çoklu karşılaştırmalar tek yönlü varyans analizi ile test edilmiştir. Fark çıkan durumlarda farkın kaynağını bulmaya yönelik LSD ve Scheffe testi uygulanmıştır. 12 sorudan oluşan ölçeği okuyamayan % 66,2 öğrenciye işaret dili ile sorular sorulmuş ve cevabı alınmıştır. İşaret dili bilen antrenörlerini daha olumlu değerlendikleri gözlenmiştir. Antrenör sayısı çoğaldıkça sporcuların antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu olduğu görülmektedir. Araştırma grubunun engel durumu değişkenine, yaş ve eğitim değişkenine göre yapılan analizde istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Futbol sporcularının antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu basketbol sporcularının ise daha az memnun oldukları görülmektedir. Bu memnun olunmama nedeni olarak basketbol antrenörlerinin büyük çoğunluğu işaret dili bilmedikleri için iletişim eksikliğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: İşitme Engelli Sporcular, Antrenör, Takım Sporları, İşitme Engelli Spor Oyunları

Inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 17, Sayı 2, 2016
ss. 169-180
DOI: 10.17679/iuefd.17295404

Gönderim Tarihi : 29.01.2016
1. Düzeltme : 29.04.2016
Kabul Tarihi : 23.05.2016

Önerilen Atf

AÇAK, M. (2016). İşitme Engelli Öğrencilerin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Mesleki Becerilerine İlişkin Değerlendirmeleri. *Inönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(2), 169-180. DOI: 10.17679/iuefd.17295404

GİRİŞ

Temel olarak işitme engeli terimi kullanıldığında (Friend, 2006) sağır olanlar ve ağır işitenler kastedilmektedir (Hindley, 1997). 'İşitme kaybı' ise, konuşma ve çevresel seslerle ilgili akustik bilgileri algılamadaki yetersizliktir. Bu yetersizlik işitme kaybının derecesine, tipine ve oluş zamanına göre gelişim alanlarını belirli ölçülerde etkilemektedir (Quinsland, 1993). Genel olarak işitme engelliler, iletişim becerileri yetersiz olduğundan, sosyal olarak gelişmemiş ya da sosyal olarak geri olarak tanımlanmaktadır. İşitme engellilerin sosyal becerilerindeki yetersizlikler nedeniyle aileleri (Antia, 1985; Antia, Kreimeyer ve Eldredge 1993), öğretmenleri ve antrenörleriyle de etkileşimleri sınırlı kalmaktadır.

Spor aktivitelerine katılım sağır toplumunda önemli bir yere sahiptir. Sadece fiziksel anlamda değil diğer kişisel boyutlarda da katılımcılara yararlar sağlar (Stewart, 1991). Pek çok sağır yetişkin için, spor olaylarına katılmak önemli bir sosyalleşme aracıdır (Stewart ve Ellis, 2005). Ulusal veya uluslararası spor aktivitelerine katılan işitme engelli sporcuları çalıştıran antrenörlerinin ve bu maçları yöneten hakemlerin çok büyük çoğunluğu normal insanlardan oluşmaktadır. Antrenör, kuramsal bilgileriyle deneyimlerini birleştirerek sporcuları yeteneklerine uygun biçimde yönlendiren, çalıştıran, yarışmalara hazırlayan, liderlik yapan (Silva ve Stevens, 2002), stratejik ve motivasyon özellikleri olan, sosyal, öğretici, konusunda uzman, model teşkil eden bir kişi olmalıdır (Simpson, 1984). Bu olguların işitme engelli sporcular nasıl algıladıkları ve kendi dünyalarındaki bu yabancılarla karşı tutumlarının neler olduğu hep merak konusu olmuştur.

Antrenörün her davranışının ve kararının öncelikle sporcunun iyiliği ve sonrada sporcunun veya takımın kazanma şansını artırma temeline dayanmaktadır (Martens, 1998). Bu kazanma motivasyonu bazen antrenörlerin hareketlerinde etik kuralların dışına çıktığı veya kazanma duygusunu abarttığı olmuştur. Özellikle kaybedilen maçlardan sonra antrenör tutumu işitme engelli sporcular tarafından dikkatle izlendiğini bilmek gerekir. Woodman (1993), antrenör ve sporcu ilişkisi düşünüldüğünde, antrenörün özelliklerinin sporcu kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadırlar (Woodman, 1993; Weinberg ve Gould, 1995). Weinberg ve Gould'a göre; sporcular bir hareketi veya tekniği doğru ve güzel olarak yaptıklarında antrenörlerinden övgü ve cesaret verici sözler beklemektedirler. Etkili bir antrenörlük biçimi geliştirebilmek için antrenörlerin övgüyü sık sık kullanması gerektiğini savunmaktadırlar (Weinberg ve Gould, 1999). İşitme engelli sporcular içinde bu durum çok önemlidir. Kendilerinin övülmesini veya taktir edilmesini isterler ve bunu da bazen ifade ederler.

Sporcu; antrenörünün eğlenceleri, çevre gezileri, bazı serbest zaman aktiviteleri, sporla ilgili bazı araç ve gereçleri organize etmesini, kamp, müsabaka gibi ortamlarda oda arkadaşlarını seçme, organizasyonlarını en iyi şekilde gerçekleştirmesini beklemektedir (Konter, 1995). Konter'in bahsetmiş olduğu bu olguların işitme engelli spor organizasyonlarında sıkça karşılaşılan olgulardır.

Çalışmanın yapıldığı organizasyon her yıl düzenli olarak yapılmaktadır. Türkiye'de bulunan tüm işitme engelli okullar bir şehirde toplanıp karşılıklı maçlar yapmaktadır. İşitme engellilerin yaptığı spor organizasyonlarında çalışanların ve görev alanların hemen hepsi işitme engellidir. İşitme engellilerin organize ettiği spor organizasyonlarındaki takımları çalıştıran antrenör ve beden eğitim öğretmenlerinin tamamı normal insanlardan seçilmiştir.

Bu tutucu olan toplumda çoğunluk oluşturan antrenörlerin sporcular tarafından irdelendiğini ve değerlendirmeye alındığı bilinmektedir. İşte bu sesiz çoğunluğun antrenörleri değerlendirmelerinin neler olduğunu bilmek ve analiz etmek içinde bu çalışma yapılmıştır.

YÖNTEM

Bu çalışma; 2013-2014 eğitim öğretim yılı İşitme Engelliler Arası Türkiye Birinciliği Şampiyonasına katılan ve çalışmamıza gönüllü olarak katılan 142 erkek öğrenciyle yapılmıştır. Şampiyonaya takım halinde katılan futbol, voleybol ve basketbol branşları ile sınırlandırılmıştır. Bu çalışmada Açık ve Karademir (2011), tarafından geliştirilen İşitme Engelli Sporcular İçin Antrenör Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır (Açık ve Karademir, 2011). Ölçek 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm sporcunun; branşı, kaç antrenörünün olduğu, yaşı, spor yapma yılı, eğitim durumu, çalıştığı antrenörün işitme engelli olup olmadığı ve antrenörünün sporcuyla iletişim kurma şeklini içermektedir. İkinci bölüm toplam 12 sorudan ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Birinci boyutu antrenörün teknik yönünü ölçen 4 sorudan oluşmaktadır. İkinci boyutu

antrenörün müsabaka öncesi, müsabaka anını ve müsabaka sonrasını ölçen 4 sorudan oluşmaktadır. Üçüncü boyut ise antrenörün sosyal yönünü değerlendiren 4 sorudan oluşmaktadır. Ölçek soruları çok kısa ve net ifadeler içermektedir.

Anketlerin uygulama yapılması sırasında ulusal işaret dili bilen tercümanlar hazır bulundurulmuş ve anlaşılmayan sorulara anında cevap verilmiştir. Ankete katılan öğrenci sporcular tamamı gönüllü olarak katılmış ve takım antrenörü ve idarecilerden izin alınarak yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada takım sporları ile uğraşan toplam 142 sporcudan anket yöntemi ile elde edilen veriler, SPSS [17,0] paket programı kullanılarak aşağıdaki istatistiksel analizler yapılmıştır:

1. Örneklemenin, demografik değişkenlerine göre dağılımını ortaya koymak amacıyla frekans ve yüzdelik hesaplamalar yapılmıştır.

2. Ölçekten alınan puanların, bağımsız değişkenlere bağlı farklılaşma düzeyini değerlendirmek için; ikili karşılaştırmalar independent t-testi ile çoklu karşılaştırmalar tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ile test edilmiştir. Fark çıkan durumlarda farkın kaynağını bulmaya yönelik LSD ve Scheffe testi uygulanmıştır. İstatistiksel anlamlılık derecesi Alpha (α) yanılma düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Bu çalışmada, işitme engelli öğrencileri sportif yarışmalara hazırlayan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki becerilerinin işitme engelli öğrenciler tarafından değerlendirmelerini içermektedir. Bu çalışma; 2013-2014 eğitim öğretim yılında İşitme Engelliler Arası Türkiye Spor Birinciliği Şampiyonasına katılan 142 öğrenciyle yapılmıştır. Şampiyonaya takım halinde katılan futbol, voleybol, basketbol branşları ve erkek sporcular ile sınırlandırılmıştır.

Tablo 1

İşitme Engelli Sporcuların Çeşitli Değişkenlere İlişkin Betimsel Verileri

Değişken	Kategori	n	%
Branş	Futbol	78	54,93
	Voleybol	40	28,17
	Basketbol	24	17,00
Antrenör sayısı	1 antrenör ile çalışan sporcu	44	30,98
	2 antrenörle çalışan sporcu	70	49,29
	3 antrenörle çalışan sporcu	28	19,71
Yaş	14-15 yaş, ve	15	10,57
	16-17 yaş	53	37,32
	18- + yaş	74	52,11
Sınıf	10'cu sınıf	15	10,57
	11'inci sınıf	53	37,32
	12'nci sınıftan	74	52,11
Engel durumu	Hiç duymuyor	59	41,55
	Kulaklık ile duyuyor	83	58,45
Antrenörler ile iletişim	İşaret dili ile	98	69,01
	Dudak okuyarak	31	21,83
	Tercüman	13	9,15
Toplam		142	

Yarışmaya en çok % 54,93'ile futbol branşı sporcular katılmıştır. Antrenör sayısı en çok 49,29 ile 2 antrenör çalışan sporcular, katılımcıların yaş değişkenine bakıldığında % 52,11 ile 18 yaş ve üstü, sınıf değişkenine göre % 52,11 ile 12'nci sınıftan, engel durumu % 58,45 kulaklık ile duyuyor olanlar ve antrenörler ile iletişim kurma 69,01 ile işaret dili ile iletişim kurmaktadır.

Tablo 2'de verilerin antrenör sayısı değişkenine göre antrenörlerini teknik, müsabaka ve teknik yönden değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 2

Araştırma grubunun antrenör sayısı değişkenine göre antrenörü değerlendirmeleri

Alt Boyutlar	Antrenör sayısı	N	Mean	Sd	F	p	Diff. (LSD)
Teknik	(a) 1antrenör	44	12,43	1,34	15.134	.000*	a<b
	(b) 2 antrenör	70	14,86	2,56			a<c
	(c) 3 antrenör	28	16,55	2,88			b<c
Müsabaka	(a) 1 antrenör	44	12,98	1,44	26.462	.000*	a<b
	(b) 2 antrenör	70	15,17	2,32			a<c
	(c) 3 antrenör	28	16,48	2,12			b<c
Sosyal	(a) 1 antrenör	44	14,70	1,06	12.232	.000*	a<b
	(b) 2 antrenör	70	15,85	2,28			a<c
	(c) 3 antrenör	28		2,61			b<c

*p<0.05

Tablo 2'de araştırma grubunun antrenör sayısı değişkenine göre yapılan analizde her üç alt boyutta da gruplar arası farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Antrenör sayısı çoğaldıkça sporcuların antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 3

Araştırma grubunun eğitim durumu değişkenine göre antrenörü değerlendirmeleri

Alt Boyutlar	Eğitim Durumu	N	Mean	Sd	F	p	Diff. (Scheffe)
Teknik	(a) 10'cu sınıf	15	12.44	2.12	4.438	.005*	c>a
	(b) 11'ci sınıf	53	14.30	2.18			
	(c) 12'ci sınıf	74	15.38	2.40			
Müsabaka	(a) 10'cu sınıf	15	14.12	3.54	3.308	.021*	c>a
	(b) 11'ci sınıf	53	15.78	3.62			
	(c) 12'ci sınıf	74	16.62	2.2			
Sosyal	(a) 10'cu sınıf	15	13.28	2.81	8.004	.000*	c>a,b
	(b) 11'ci sınıf	53	15.40	2.43			
	(c) 12'ci sınıf	74	16.88	2.28			

*p<0.05

Tablo 3'de araştırma grubunun eğitim durumu değişkenine göre yapılan analizde her üç alt boyutta da gruplar arası farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4'de verilerin engel durumu değişkenine göre antrenörlerini teknik, müsabaka ve teknik yönden değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 4
Araştırma grubunun engel durumu değişkenine göre analiz sonuçları (t-test)

Alt Boyutlar	Engel Durumu	N	Mean	Sd	t	P
Teknik	Hiç duymuyorum	59	14.89	2.07	1.011	.313
	Kulaklık ile duyuyorum	83	14.60	2.52		
Müsabaka	Hiç duymuyorum	59	15.22	2.90	1.510	.132
	Kulaklık ile duyuyorum	83	14.65	2.99		
Sosyal	Hiç duymuyorum	59	15.18	2.46	1.355	.227
	Kulaklık ile duyuyorum	83	15.24	2.53		

*p<0.05

Tablo 4'de araştırma grubunun engel durumu değişkenine göre yapılan analizde tüm boyutlarda kulaklık ile duyan ve hiç duymayan işitme engelli sporcuların antrenörlerini değerlendirmede istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 5'de Araştırma grubunun antrenörleri ile iletişim şekli değişkenine göre antrenörlerini teknik, müsabaka ve teknik yönden değerlendirmeleri yer almaktadır.

Tablo 5
Araştırma grubunun antrenörü ile iletişim şekli değişkenine göre analiz sonuçları (ANOVA)

Alt Boyutlar	Antrenörü ile İletişim şekli	N	Mean	Sd	F	p	Diff. (Scheffe)
Teknik	(a) işaret dili	98	17,23	2,43	6,696	.000*	a > b a > c
	(b) dudak okuyarak	31	14,34	1,02			
	(c) tercüman kullanarak	13	14,68	2,27			
Müsabaka	(a) işaret dili	98	15,66	2,66	1,428	.241	
	(b) dudak okuyarak	31	15,38	1,44			
	(c) tercüman kullanarak	13	15,73	1,88			
Sosyal	(a) işaret dili	98	17,62	2,88	8,870	.000*	a > b a > c
	(b) dudak okuyarak	31	14,10	2,24			
	(c) tercüman kullanarak	13	14,48	2,62			

*p<0.05

Tablo 5'de araştırma grubunun antrenörü ile iletişim şekli değişkenine göre yapılan analizde teknik ve sosyal alt boyutlarında gruplar arası farkın işaret dili lehine istatistiksel olarak anlamlı olduğu, müsabaka boyutunda ise farkın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 6
Araştırma grubunun yaş değişkenine göre analiz sonuçları (ANOVA)

Alt Boyutlar	Yaş	N	Mean	Sd	F	p
Teknik	(a) 14-15	15	14.36	2.30	.733	.559
	(b) 16-17	53	14.64	2.82		

	(c) 18-+	74	14.26	2.46		
	(a) 14-15	15	14.84	2.38		
Müسابaka	(b) 16-17	53	14.62	2.76	.673	.535
	(c) 18-+	74	14.38	3.37		
	(a) 14-15	15	15.44	2.26		
Sosyal	(b) 16-17	53	15.71	2.82	1.154	.277
	(c) 18-+	74	15.49	2.31		

Tablo 6'da araştırma grubunun yaş değişkenine göre yapılan analizde her üç alt boyutlarda da gruplar arası farkın istatistiksel anlamlı olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo 7

Araştırma grubunun spor branşı değişkenine göre analiz sonuçları (ANOVA)

Alt Boyutlar	Spor Branşı	N	Mean	Sd	F	p	Diff. (Scheffe)
	(a) futbol	78	16.48	2.36			a>b
Teknik	(b) voleybol	40	14.60	1.60	18.564	.000*	a>c
	(c) basketbol	24	13.23	1.37			c<b
	(a) futbol	78	17.68	2.26			a>b,c
Müسابaka	(b) voleybol	40	14.42	2.43	24.836	.000*	c<a,b
	(c) basketbol	24	12.28	1.62			
	(a) futbol	78	16.49	3.00			c<a,b
Sosyal	(b) voleybol	40	16.38	2.36	11.744	.000*	
	(c) basketbol	24	14.66	1.07			

*p<0.05

Tablo 7'de araştırma grubunun spor branşı değişkenine göre yapılan analizde teknik, müسابaka ve sosyal alt boyutlarında gruplar arası farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Her üç alt boyutta da futbol sporcularının antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu basketbol sporcularının ise daha az memnun oldukları görülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmanın amacı, işitme engelli öğrencileri sportif yarışmalara hazırlayan beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki becerilerinin işitme engelli öğrenciler tarafından değerlendirmelerini içermektedir. Bu çalışma; 2013-2014 eğitim öğretim yılında İşitme Engelliler Arası Türkiye Spor Birinciliği Şampiyonasına katılan 142 öğrenciyle yapılmıştır.

Ölçeği, katılımcıların % 66,2 okuyup anlayamadığı için işaret dili ile sorular sorulmuş ve cevabı alınmıştır. İşitme engeli sporcuların akademik olarak eğitim almalarına rağmen % 66,2'si ölçeği okuyamaması düşündürücüdür. İşitme engelli öğrenci ve sporcuların okuma ve yazmalarının zayıflığı ile ilgili çok az kaynak bulunmaktadır. Açıık (2012), futsal sporcuları ile yaptığı bir uluslararası çalışmada da anketi doldurmak için işaret dili bilen tercümanlar kullanıldığını bu oranın katılımcıların % 17,78 olduğunu ifade eder (Açıık, 2012). Başka bir çalışmada, Açıık ve Karademir (2011), işitme engelli öğrenciler ile yaptığı bir çalışmada ise anket ve kişisel bilgi formunu okuyup yorumlamakta zorlanan öğrencilerin % 42,54 ne işaret dilini bilen sınıf

öğretmenlerinin yardımı ile bilgiler alındığını bildirmiştir (Açak ve Karademir, 2011). Stewart ve Kathleen, (2005), yetersiz okuma becerilerini sağır çocuğun devlet okulları müfredatının ortalamasının altında olmasını olası olduğunu ve bu müfredat, dil, sosyal çalışmalar, bilim ve hatta matematik konularında çok yetersiz olduğunu söylemektedir (Stewart ve Kathleen, 2005). Bu durum işitme engelli insanların değerlendirmelerinde ve onları yeteri kadar tanımada eksikliklerin olduğunu gösterir.

Katılımcıları çalıştıran antrenörlerin tamamının normal antrenörler tarafından çalıştırıldığı ve bu antrenörlerin % 76,06'sı işaret dili ile sporcularla anlaşmaktadır. İşaret dili bilen işitme engelli sporcular antrenörlerini daha olumlu değerlendikleri tespit edilmiştir. Açak (2015), işitme engelli sporcuları milli takımlarda çalıştıran antrenörlerin %72' si normal antrenörler tarafından çalıştırıldığı ve bu antrenörlerin % 56'sı işaret dili ile sporcularla anlaşmakta olduğunu tespit etmiştir. Normal antrenörler için Bloom'un (1997) tespiti; antrenörlerin iletişim becerilerinin bir enerji çıkarttığını ve bunun antrenörlük sürecinde yer alan bütün faktörleri etkilediğini ifade etmiştir (Bloom, 1997).

Araştırma grubunun eğitim durumu değişkenine göre yapılan analizde her üç alt boyutta da gruplar arası farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Teknik, müsabaka ve sosyal alt boyutlarında 12. Sınıf öğrencileri 10. sınıf öğrencilerine göre antrenörlerini daha anlamlı değerlendirdiği görülmüştür. Ayrıca 12. sınıfta okuyan sporcuların antrenörlerini sosyal alt boyutunda 10 ve 11. sınıfta okuyan sporculara göre daha olumlu düşündüğü görülmektedir. Açak (2015), yılında yaptığı uluslararası turnuvada yarışan işitme engelli sporcuların, eğitim durumu değişkenine göre her üç alt boyutta da gruplar arası farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit etmiştir.

Antrenör sayısı çoğaldıkça sporcuların antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu olduğu görülmüştür. Bu sonuç işitme engelli öğrenci-sporcuları çalıştıran antrenörlerin fazlaca olması gerektiğini göstermiştir. İşitme engelli öğrenci-sporcular ne kadar çok normal insanlarla iletişime girmesi onların gelişimine katkı sağladığının açık bir delilidir. Araştırma grubunun eğitim durumu değişkenine göre yapılan analizde teknik, müsabaka ve sosyal boyutlarda eğitim seviyesi artıkça antrenör memnuniyeti artmaktadır. Ancak yaş değişkenine göre yapılan analizde her üç alt boyutlarda da gruplar arası farkın istatistiksel anlamlı olmadığı tespit edilmiştir. Bu iki değişkenin farklı çıkması ilginçtir. Araştırma grubunun engel durumu değişkenine göre yapılan analizde gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olmadığı tespit edilmiştir. Bu durum işitme engelliler arasında yapılan sportif karşılaşmalarda kulaklık takmanın yasak olduğundan dolayı çıktığını düşünmekteyim. Normal zamanlarda kulaklık ile duyup konuşan işitme engelli çocuklar öğretmen ve antrenörleri ile daha iyi iletişim kurmaktadır.

Araştırma grubunun spor branşı değişkenine göre yapılan analizde istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Her üç alt boyutta da futbol sporcularının antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu basketbol sporcularının ise daha az memnun oldukları görülmektedir. Bu memnun olunmama nedeni olarak basketbol antrenörlerinin büyük çoğunluğu işaret dili bilmedikleri için iletişim eksikliğinden kaynaklandığını söyleyebiliriz. Açak (2015), Açak (2015), yılında yaptığı uluslararası turnuvada yarışan işitme engelli sporcuların, ölçeğin her üç alt boyutta da voleybol sporcularının antrenör değerlendirmelerinin daha olumlu basketbol sporcularının ise daha az memnun oldukları görülmektedir. Bu memnun olunmama nedeni olarak basketbol antrenörlerinin büyük çoğunluğu işaret dili bilmemeleri nedeniyle tercüman kullanmalarından kaynaklandığını tespit etmiştir.

Sonuç olarak; antrenörlerin davranışları, işitme engelli sporcular tarafından dikkatlice izlendiği, bu davranışların kendi aralarında tartıştıkları ve normal olan birçok konunun bazen yanlış anlamalara neden olduğu gözlenmiştir. Bu grup ile çok sayıda farklı özellikleri olan antrenörler çalışmalıdır. İşitme engelli sporcular ile çalışan antrenörlerin sporcular ile iletişim kurmak ve onları önemseydiğini göstermenin en iyi yolunun işaret dili bilmek, onları engelli olarak kabul edip hoşgörü ve sabırlı olunması gerektiğini belirtmek gerekir. İşitme engelli bireylerin okuma, okuduğunu anlamada çoğu zaman problemler olmaktadır. Anketli çalışmaların yazım dili sade, anlaşılır ve somut ifadeleri içermelidir.

KAYNAKÇA/REFERENCES

- Açak, M. (2015). Evaluations of Deaf Team Athletes Concerning Professional Skills of Their Coaches. Journal of Rehabilitation and Health on Disability, 1(1): 1-11.

- Açak, M. (2012). Self-esteem levels among hearing impaired athletes participating in the European Futsal championship. *Energy Education Science and Technology Part B: Social and Educational Studies*, Volume (issue) 4(3): 1523-1534.
- Açak, M., Karademir, T. (2011). Trainer Evaluation Scale For Hearing Impaired Athlets. *World Applied Sciences Journal*, 14 (5): 716-720.
- Antia, S. (1985). Social integration of hearing impaired children: Fact or fiction. *The Volta Review*, 18(3): 279-289.
- Antia, S., Kreimeyer, K.H., Eldredge, N. (1993). Promoting social interaction between young children with hearing impairments and their peers. *Exceptional Children*, 60(30): 262-275.
- Bloom, G.A. (1997). *Characteristics, Strategies and Knowledge of Expert Team Sport Coaches*. Ph D. Diss. University of Ottawa, Ontario, Canada.
- Friend, M.(2006). *Special education. Contemporary perspectives for school professionals*. Baston. Allyn and Bacon.
- Hindley, P. (1997). Psychiatric aspects of hearing impairments. , *J Child Psychol Psychiatry*. 38(1):101-117.
- Martens, R. (1998). *Başarılı Antrenörlük, Çeviri: (Tuncer, B.) Beyaz Yayınları, İstanbul, s.: 6.*
- Konter, E . (1995). *Sporda Motivasyon, Saray Medikal Yayıncılık, İzmir. s.: 167-169.*
- Quinsland, L.K. (1993). Cognitive Progressing and Development of Concepts by Deaf Students, *Ameican Annals of the Deaf*, 135: 280-284.
- Silva, J., Stevens, D.E. (2002). *Psychological Foundations of Sport*, Pearson Education Company: p.:152-161.
- Simpson, W.K. (1984). *A Theoretical Model For Predicting Potential Coaching Success In Women`s Intercollegiate Basketball Based On the Centrality Theory, Coaching Theories, Academic Preparation And Related Variables*. Dissertation. Texas: Texas A&M University.
- Stewart, D.A.(1991). *Deaf sport: Theimpact of sports in the deaf community*. DC: Gallaudet University Press. Washington.
- Stewart, D.A., Kathleen, M.E. (2005). *Sports and The Deaf Child*, *American Annals of the Deaf*, 150, (1): 59-66.
- Weinberg, R.S., Gould, D. (1995). *Foundations Of Sport and Exercise Psychlogy*, Human Kinetics.
- Weinberg, R.S., Gould, D. (1999). *Foundations of Sport and Exercise Psychology*. Champaign, IL: Human Kinetics.
- Woodman, L. (1993). *An Art, An Emerging Profession*. *Sport Science Review*,(111) Champain. Human Kinetics.

İletişim/Correspondence

Doç. Dr. Mahmut AÇAK
m.acak@hotmail.com